

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O INSTITUCIJAMA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2008.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O INSTITUCIJAMA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o institucijama za elektronički novac (dalje u tekstu: ovaj Zakon) sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01- pročišćeni tekst i 55/01- ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Aktivnost izdavanja elektroničkog novca, u smislu pohrane novčane vrijednosti na elektroničkom nositelju podataka koji se koristi za naknadna plaćanja, sve je više prisutna u svijetu.

U Republici Hrvatskoj Zakonom o bankama definirano je da je izdavanje elektroničkog novca bankovna usluga koju na području Republike Hrvatske smiju pružati isključivo banke.

Međutim, budući da zakonski nije bio definiran pojam elektroničkog novca, na tržištu postoje razni elektronički uređaji na koje se pohranjuje novčana vrijednost koja se koristi za plaćanje. Kako ne postoji sustavno praćenje izdanog elektroničkog novca, nije poznato koliko ga je u Republici Hrvatskoj do sada izdano.

S obzirom da takav posao može biti poslovno atraktivan za izdavatelje, a ujedno nudi određene pogodnosti i za kupce, smatra se opravdanim da se u Republici Hrvatskoj donese jasan zakonski okvir koji bi poticao izdavanje elektroničkog novca uz zadržavanje visokog nivoa zaštite potrošača i visokog nivoa stabilnosti i sigurnosti financijskog sustava u cjelini.

b) Osnovna pitanja koja bi trebalo urediti ovim Zakonom

Donošenjem ovoga Zakona uskladiti će se zakonodavstvo Republike Hrvatske s važećim pravnim standardima Europske unije u dijelu koji se odnosi na poslovanje institucija za elektronički novac.

Institucije za elektronički novac predstavljaju specifičan oblik kreditnih institucija koje nisu depozitnog karaktera i čija je primarna djelatnost izdavanje elektroničkog novca. Na njih se odnosi većina odredbi Zakona o kreditnim institucijama, ali zbog niza specifičnosti propisuju se i ovim posebnim Zakonom.

Ovaj Zakon uređuje:

- poslovanje institucija za elektronički novac,
- prudencijalne standarde,
- pravne oblike institucija za elektronički novac,
- principe upravljanja, uključujući i upravljanje rizicima,
- uvjete za iskupivost elektroničkog novca,
- superviziju institucija za elektronički novac, i
- moguće supervizorske mjere.

Institucijama za elektronički novac nije dopušteno odobravati kredite, a njihov temeljni kapital mora iznositi najmanje osam milijuna kuna.

Također, dozvoljava se subjektima koji izdaju manje količine elektroničkog novca, a koji zadovoljavaju i druge propisane kriterije, poslovanje kroz izuzeće, uz znatno blaži prudencijalni režim.

Stoga, za izdavanje elektroničkog novca potrebno je od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za rad, odnosno odobrenje za izuzeće.

Ovaj zakon uvažava očekivane promjene u ostalim nacionalnim propisima, prije svega cjelokupnu regulaciju kreditnih institucija, promjene u Zakonu o trgovačkim društvima, Zakonu o računovodstvu i Zakonu o obveznim odnosima.

c) Posljedice donošenja ovoga Zakona

Donošenjem ovoga Zakona uvodi se u zakonodavstvo Republike Hrvatske pravni okvir za poslovanje institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, te uvjeti za izdavanje elektroničkog novca u Republici Hrvatskoj od strane osoba sa sjedištem izvan Republike Hrvatske.

Ujedno se vrši daljnje usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije i to posebice Direktivama:

- Direktiva 2000/46/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o započinjanju, obavljanju i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za izdavanje elektroničkog novca,
- Direktiva 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. koja se odnosi na osnivanje i poslovanje kreditnih institucija i
- Direktiva 2001/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. o reorganizaciji i likvidaciji kreditnih institucija.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstava u državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem članka 161. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora, po hitnom postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku budući se istim nastavlja daljnje usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije.

V. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Tekst Nacrta prijedloga Zakona dan je u obliku Konačnog prijedloga Zakona sukladno prijedlogu za provedbu hitnog postupka u postupku njegovog donošenja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O INSTITUCIJAMA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC

I. OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se:

1. uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i supervizija njihova poslovanja te
2. uvjeti pod kojima osobe sa sjedištem izvan Republike Hrvatske mogu izdavati elektronički novac u Republici Hrvatskoj.

Primjena odredbi drugih zakona

Članak 2.

(1) Na instituciju za elektronički novac primjenjuje se Zakon o kreditnim institucijama na način kako je to utvrđeno ovim Zakonom te propisi koji uređuju sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma.

(2) Ako to nije izričito propisano posebnim zakonom, na instituciju za elektronički novac neće se primjenjivati pravila kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, osim pravila iz stavka 1. ovoga članka.

Primjena općih odredbi Zakona o kreditnim institucijama

Članak 3.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju pojmovi navedeni u Glavi I. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Opće odredbe", osim članka 1., 6. i 11. toga Zakona.

Institucija za elektronički novac i elektronički novac

Članak 4.

(1) Institucija za elektronički novac jest kreditna institucija čija je djelatnost izdavanje sredstava plaćanja u obliku elektroničkog novca u svoje ime.

(2) Za izdavanje elektroničkog novca potrebno je prethodno od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za rad, odnosno odobrenje za izuzeće iz članka 64. ovoga Zakona.

(3) Institucija iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se kreditnom institucijom iz članka 2. stavka 1. podstavka 1. Zakona o kreditnim institucijama.

(4) Elektronički novac jest instrument plaćanja koji predstavlja novčano potraživanje imatelja prema izdavatelju elektroničkog novca, a koji je:

- 1) pohranjen na nekom elektroničkom nositelju podataka,
- 2) izdan po primitku sredstava u iznosu čija vrijednost nije manja od izdane novčane vrijednosti i
- 3) prihvaćen kao sredstvo plaćanja od osoba koje nisu izdavatelji.

(5) Primanje sredstava od javnosti u zamjenu za izdavanje elektroničkog novca u iznosu većem od izdanoga elektroničkog novca smatra se primanjem depozita i drugih povratnih sredstava od javnosti u smislu članka 4. Zakona o kreditnim institucijama.

(6) Riječi "institucija za elektronički novac" ili izvedenice tih riječi ako su one sadržane u nazivu tvrtke, može upisati u sudski registar ili upotrebljavati u pravnom prometu samo:

- 1) institucija za elektronički novac koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad,
- 2) institucija za elektronički novac iz države članice koja na području Republike Hrvatske neposredno ili preko svoje podružnice izdaje elektronički novac,
- 3) institucija za elektronički novac iz treće države koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za osnivanje podružnice u Republici Hrvatskoj,
- 4) članica grupe kojoj pripada institucija iz točke 1., 2. i 3. ovoga stavka i
- 5) predstavništvo institucije za elektronički novac iz države članice ili treće države za obavljanje poslova na području Republike Hrvatske.

Pružanje usluga

Članak 5.

(1) Usluge povezane s elektroničkim novcem su:

- 1) izdavanje elektroničkog novca,
- 2) financijske i nefinancijske usluge koje su usko povezane s uslugom izdavanja elektroničkog novca kao što su upravljanje elektroničkim novcem, obavljanje operativnih i drugih pomoćnih funkcija vezanih za njegovo izdavanje te izdavanje i upravljanje drugim instrumentima plaćanja i
- 3) pohrana podataka na elektroničkom uređaju u ime drugih pravnih osoba ili javnih ustanova.

(2) Uslugu izdavanja elektroničkog novca mogu pružati samo kreditne institucije.

(3) Usluga izdavanja elektroničkog novca smatra se uzajamno priznatom uslugom.

Društvo za pomoćne usluge

Članak 6.

U smislu ovoga Zakona, društvo za pomoćne usluge jest pravna osoba koja kao pretežnu djelatnost obavlja poslove upravljanja sustavom za obradu podataka ili vođenja nekih operativnih ili drugih pomoćnih poslova povezanih s izdavanjem i distribucijom elektroničkog novca koji su po svojoj prirodi pomoćna djelatnost u odnosu na glavnu djelatnost institucije za elektronički novac.

II. STATUSNE ODREDBE

II.1. PRIMJENA ODREDBI DRUGIH ZAKONA

Primjena statusnih odredbi Zakona o kreditnim institucijama

Članak 7.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave II. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Statusne odredbe", osim članka 28. do 30., 48. i 49. toga Zakona.

Primjena odredbi Zakona o trgovačkim društvima

Članak 8.

Na instituciju za elektronički novac primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima, osim ako nije drukčije propisano ovim Zakonom.

II.2. TEMELJNI KAPITAL I DIONICE INSTITUCIJE ZA ELEKTRONIČKI NOVAC

Temeljni kapital institucije za elektronički novac

Članak 9.

Temeljni kapital institucije za elektronički novac iznosi najmanje osam milijuna kuna.

Zakonski oblik institucije za elektronički novac

Članak 10.

(1) Institucija za elektronički novac može biti osnovana kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

(2) Ako je institucija za elektronički novac osnovana kao dioničko društvo, njezine dionice moraju glasiti na ime i moraju u cijelosti biti uplaćene u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar. Dionice institucija za elektronički novac koje su osnovane kao dioničko društvo izdaju se u nematerijaliziranom obliku.

(3) Ako je institucija za elektronički novac osnovana kao društvo s ograničenom odgovornošću, udjeli društva moraju biti u cijelosti uplaćeni u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar.

II.3. UPRAVA I NADZORNI ODBOR

Uprava i nadzorni odbor

Članak 11.

(1) Uprava institucije za elektronički novac dužna je osigurati da institucija za elektronički novac posluje u skladu s pravilima struke, ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te drugim propisima kojima se uređuje osnivanje, poslovanje i prestanak kreditnih institucija.

(2) Institucija za elektronički novac koja je osnovana kao društvo s ograničenom odgovornošću dužna je osnovati nadzorni odbor. Na nadzorni odbor institucije za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o kreditnim institucijama o članovima, nadležnostima, dužnostima i odgovornostima članova nadzornog odbora.

Obavještanje nadzornog odbora

Članak 12.

(1) Uprava institucije za elektronički novac dužna je bez odgađanja, pismeno obavijestiti nadzorni odbor institucije za elektronički novac o sljedećem:

- 1) ako je ugrožena likvidnost ili solventnost institucije,
- 2) ako nastupe okolnosti za prestanak važenja ili oduzimanje odobrenja za rad, odnosno odobrenja za izdavanje elektroničkog novca,
- 3) ako jamstveni kapital padne ispod minimalnog iznosa propisanog člankom 31. ovoga Zakona,
- 4) ako ulaganja institucije za elektronički novac propisana člankom 32. stavkom 1. ovoga Zakona padnu ispod iznosa financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac,
- 5) ako institucija za elektronički novac prekorači dopuštenu izloženost prema jednoj osobi zbog smanjenja jamstvenoga kapitala ili poveća izloženost zbog okolnosti na koje nije mogla utjecati,
- 6) o svim mjerama Hrvatske narodne banke i drugih nadzornih tijela donesenim u postupku supervizije institucije za elektronički novac ili nadzora nad njom.

(2) Član uprave institucije za elektronički novac dužan je bez odgađanja pismeno obavijestiti nadzorni odbor institucije o:

- izboru i opozivu toga člana uprave u nadzorno tijelo druge pravne osobe i
- pravnim poslovima na temelju kojih je član uprave ili član njegove uže obitelji izravno ili neizravno stekao dionice ili poslovne udjele u pravnoj osobi na temelju čega je član uprave zajedno s članovima svoje uže obitelji stekao kvalificirani udjel u toj pravnoj osobi ili na temelju kojih su njihovi udjeli pali ispod granice kvalificiranog udjela.

(3) Uprava institucije za elektronički novac dužna je bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o događajima iz stavka 1. točki 1. do 5. ovoga članka.

III. ODOBRENJE ZA PRUŽANJE USLUGA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje pružanje usluga

Članak 13.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave III. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga", osim članka 56., 58. do 60., 72., 74., 79., 81., 82., 87. i 91. toga Zakona.

Pružanje usluge izdavanja elektroničkog novca

Članak 14.

(1) Uslugu izdavanja elektroničkog novca na području Republike Hrvatske može pružati samo:

- 1) institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad,
- 2) institucija za elektronički novac koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za izuzeće iz članka 64. ovoga Zakona (u nastavku teksta: institucija za elektronički novac pod izuzećem),
- 3) druga kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za pružanje usluge izdavanja elektroničkog novca u smislu članka 5. stavka 1. točke 9. Zakona o kreditnim institucijama,
- 4) kreditna institucija iz druge države članice koja u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama osnuje podružnicu na području Republike Hrvatske ili je ovlaštena neposredno pružati usluge izdavanja elektroničkog novca na području Republike Hrvatske i
- 5) podružnica kreditne institucije iz treće države koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za osnivanje podružnice u Republici Hrvatskoj.

(2) Kreditna institucija iz točke 4. prethodnog stavka koja je osnovana kao institucija za elektronički novac ne smije, bez dobivanja prethodne suglasnosti od Hrvatske narodne banke, na području Republike Hrvatske pružati nikakve druge usluge, osim usluge izdavanja elektroničkog novca.

Zabrana izdavanja elektroničkog novca

Članak 15.

Elektronički novac u Republici Hrvatskoj ne smiju izdavati druge osobe, osim osoba iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

Zabrana obavljanja djelatnosti i pružanja usluga

Članak 16.

Institucija za elektronički novac ne smije obavljati nijednu drugu djelatnost, osim pružanja usluga iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, za koje je dobila odobrenje nadležnog tijela, a osobito ne smije pružati usluge koje su svojim ekonomskim karakteristikama slične odobravanju kredita.

Odobrenje za rad

Članak 17.

(1) Hrvatska narodna banka izdaje instituciji za elektronički novac odobrenje za rad.

(2) Odobrenje za rad iz stavka 1. ovoga članka sadržava odobrenje za pružanje usluge izdavanja elektroničkog novca u svoje ime.

(3) Odobrenje za rad iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i odobrenje za pružanje usluga iz članka 5. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona (u nastavku teksta: odobrenje za pružanje drugih usluga).

(4) Nakon dobivanja odobrenja za rad institucija za elektronički novac može se upisati u sudski registar.

Odobrenje za pružanje drugih usluga

Članak 18.

(1) Institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, odnosno podružnica institucije za elektronički novac iz treće države dužna je prije upisa u sudski registar usluga iz članka 5. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona koje namjerava pružati dobiti od Hrvatske narodne banke odobrenje za pružanje drugih usluga.

(2) Hrvatska narodna banka donosi odluku o odobrenju iz stavka 1. ovoga članka istodobno kad i odluku o odobrenju za rad institucije za elektronički novac, osim ako je zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje drugih usluga podnesen nakon što je institucija za elektronički novac iz stavka 1. ovoga članka dobila odobrenje za rad.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad

Članak 19.

Osim na temelju članka 65. Zakona o kreditnim institucijama, Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja za rad i u sljedećim slučajevima:

- 1) ako proizlazi da institucija za elektronički novac nije organizirana u skladu s ovim Zakonom, odnosno da nisu osigurani uvjeti za poslovanje institucije za elektronički novac određeni ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
- 2) ako su odredbe statuta institucije za elektronički novac u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
- 3) ako iz dokumentacije i drugih poznatih činjenica proizlazi da institucija za elektronički novac nije kadrovski, organizacijski i tehnički sposobna pružati usluge iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona na način i u opsegu koji je predviđen njezinim poslovnim planom ili
- 4) ako iz zahtjeva i priložene dokumentacije proizlazi da institucija za elektronički novac ne ispunjava druge uvjete za pružanje usluga iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona na koje se odnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za rad.

Razlozi za oduzimanje odobrenja za rad

Članak 20.

Hrvatska narodna banka može donijeti rješenje o oduzimanju odobrenja za rad:

- 1) ako nastupi neki od razloga iz članka 67. Zakona o kreditnim institucijama,
- 2) ako visina jamstvenoga kapitala institucije za elektronički novac nije u skladu s člankom 31. ovoga Zakona ili ako institucija ne ispunjava ostale uvjete za poslovanje u skladu s propisima donesenim na temelju članka 37. ovoga Zakona,
- 3) ako institucija za elektronički novac ne organizira poslovanje na način koji je propisan Glavom II. ovoga Zakona ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
- 4) ako institucija za elektronički novac ne iskupi elektronički novac na zahtjev imatelja elektroničkog novca, i to pod uvjetima i na način kako je ugovoreno ili
- 5) ako institucija za elektronički novac ne može podmirivati svoje dospjele ugovorne obveze.

Pružanje usluga u drugoj državi članici

Članak 21.

(1) Institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može na području druge države članice, preko podružnice ili neposredno, pružati usluge izdavanja elektroničkog novca.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, institucija za elektronički novac može pružati i druge usluge ako je to dopušteno propisima države članice domaćina i ako je za njih dobila odobrenje Hrvatske narodne banke.

Pružanje usluga u trećoj državi

Članak 22.

(1) Institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može pružati uslugu izdavanja elektroničkog novca u trećoj državi samo preko podružnice.

(2) Za osnivanje podružnice u trećoj državi institucija za elektronički novac dužna je dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke.

Pružanje usluga od strane institucije za elektronički novac iz druge države članice

Članak 23.

(1) Institucija za elektronički novac iz druge države članice može pod uvjetima određenim ovim Zakonom osnovati podružnicu u Republici Hrvatskoj i preko nje pružati uslugu izdavanja elektroničkog novca.

(2) Institucija za elektronički novac iz druge države članice može, pod uvjetima određenim ovim Zakonom, uslugu izdavanja elektroničkog novca koju je ovlaštena pružati u matičnoj državi članici, pružati privremeno i neposredno na području Republike Hrvatske.

(3) Na postupak osnivanja podružnice institucije za elektronički novac iz druge države članice i postupak započinjanja neposrednog pružanja usluge izdavanja elektroničkog novca od strane institucije za elektronički novac iz druge države članice na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o kreditnim institucijama.

Primjena drugih odredbi ovoga Zakona te ostalih propisa na instituciju za elektronički novac iz druge države članice

Članak 24.

(1) Na instituciju za elektronički novac iz druge države članice koja neposredno pruža uslugu izdavanja elektroničkog novca na području Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuje članak 86. stavak 1. Zakona o kreditnim institucijama te odredbe ovoga Zakona koje se odnose na zaštitu potrošača.

(2) Na instituciju za elektronički novac druge države članice koja preko podružnice pruža uzajamno priznate usluge na području Republike Hrvatske, osim odredbi iz stavka 1. ovoga članka, na odgovarajući se način primjenjuje članak 86. stavak 2. Zakona o kreditnim institucijama te odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koje se odnose na izvješća i informacije potrebne za obavljanje poslova iz nadležnosti Hrvatske narodne banke na području praćenja likvidnosnog rizika.

Pružanje usluga preko podružnice institucije za elektronički novac iz treće države

Članak 25.

(1) Institucija za elektronički novac iz treće države može pružati uslugu izdavanja elektroničkog novca na području Republike Hrvatske samo preko podružnice.

(2) Institucija za elektronički novac iz treće države koja namjerava osnovati podružnicu na području Republike Hrvatske dužna je za to dobiti odobrenje od Hrvatske narodne banke.

(3) Podružnica institucije za elektronički novac iz treće države može se upisati u sudski registar nakon dobivanja odobrenja iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Na postupak osnivanja i prestanak podružnice institucije za elektronički novac iz treće države na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o kreditnim institucijama.

Primjena drugih odredbi ovoga Zakona na podružnicu institucije za elektronički novac iz treće države

Članak 26.

Osim odredbi koje se primjenjuju na temelju članka 90. Zakona o kreditnim institucijama, na podružnicu institucije za elektronički novac iz treće države primjenjuju se i sljedeće odredbe ovoga Zakona:

- 1) o upravi institucije za elektronički novac (članak 11. i 12. ovoga Zakona),
- 2) o upravljanju rizicima i adekvatnosti kapitala (članak 27. do 35. ovoga Zakona),
- 3) o propisima o upravljanju rizicima (članak 37. ovoga Zakona),
- 4) o javnom objavljivanju informacija (članak 43. do 46. ovoga Zakona),
- 5) o sustavu unutarnjih kontrola (članak 47. do 48. ovoga Zakona),
- 6) o superviziji institucije za elektronički novac (članak 51. ovoga Zakona),
- 7) o supervizorskim mjerama (članak 53. do 55. ovoga Zakona),
- 8) o zaštiti potrošača (članak 58. do 63. ovoga Zakona) i
- 9) kaznene odredbe (članak 74. do 76. ovoga Zakona).

IV. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje upravljanje rizicima

Članak 27.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave IV. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Upravljanje rizicima", osim članka 96. do 98., 102., 106. do 108., 110., 111., 113., 115. do 118., 120. i 125. toga Zakona.

Upravljanje rizicima

Članak 28.

- (1) Radi zaštite od tržišnih rizika institucija za elektronički novac može upotrebljavati:
- 1) dostatno likvidne izvedene financijske instrumente kojima je odnosna varijabla tečaj ili kamatna stopa, a kojima se trguje na organiziranim tržištima koja imaju mehanizam namire koji osigurava da se na izvedene financijske instrumente primjenjuju zahtjevi za dnevnim pokrićima i
 - 2) izvedene financijske instrumente kojima je odnosna varijabla tečaj, a čiji originalni rok dospijeća nije duži od 14 kalendarskih dana.
- (3) Institucija za elektronički novac smije upotrebljavati izvedene financijske instrumente iz stavka 1. ovoga članka samo ako se na taj način postiže djelotvorna zaštita određenih stavki od određenoga tržišnog rizika.
- (4) Institucija za elektronički novac dužna je uspostaviti djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja, primjerene administrativne i računovodstvene postupke te propisane sustave unutarnjih kontrola.
- (5) Postupci i mehanizmi iz stavka 3. ovoga članka moraju odgovarati financijskim i nefinancijskim rizicima kojima je ta institucija izložena, uključujući operativne rizike poput tehničkog rizika, proceduralnog rizika i rizika koji proizlazi iz njezine suradnje sa svakom pravnom osobom koja obavlja operativne ili druge pomoćne funkcije vezane za njezine poslovne aktivnosti.

Ispunjavanje zahtjeva na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi

Članak 29.

Odredbe članka 31., 32. i 33. ovoga Zakona institucija za elektronički novac dužna je ispunjavati na pojedinačnoj i na konsolidiranoj osnovi.

V. ADEKVATNOST KAPITALA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje adekvatnost jamstvenog kapitala

Članak 30.

Na instituciju za elektronički novac ne primjenjuju se odredbe Glave V. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Adekvatnost jamstvenog kapitala".

Jamstveni kapital

Članak 31.

(1) Institucija za elektronički novac dužna je radi sigurnoga i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim vjerovnicima održavati odgovarajuću visinu jamstvenoga kapitala.

(2) Jamstveni kapital institucije za elektronički novac sastoji se od osnovnoga i dopunskoga kapitala koje propisuje Hrvatska narodna banka.

(3) Jamstveni kapital institucije za elektronički novac ne smije biti manji od minimalnog iznosa temeljnoga kapitala propisanog člankom 9. ovoga Zakona.

(4) Jamstveni kapital ni u jednom trenutku ne smije biti manji od dva posto većega od sljedeća dva iznosa:

- 1) financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac ili
- 2) prosječnog stanja svih financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac u razdoblju od proteklih šest mjeseci.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, jamstveni kapital institucije za elektronički novac koja posluje kraće od šest mjeseci ni u jednom trenutku ne smije biti manji od dva posto većega od sljedeća dva iznosa:

- 1) financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac ili
- 2) planiranog stanja financijskih obveza za izdani, a neisplaćeni elektronički novac za razdoblje od šest mjeseci.

Rezerva likvidnosti

Članak 32.

(1) Institucije za elektronički novac dužne su iznos koji ne može biti manji od iznosa njihovih financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac uložiti u niskorizične i visokolikvidne oblike imovine, i to:

- 1) nerizičnu visokolikvidnu imovinu ili
- 2) depozite po viđenju u kreditne institucije odgovarajućeg rejtinga ili
- 3) dužničke vrijednosne papire izdane od izdavatelja odgovarajućeg rejtinga.

(2) Ulaganja institucije za elektronički novac u imovinu iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka ne smiju biti veća od iznosa koji se izračunava tako da se jamstveni kapital pomnoži brojem 20.

(3) Ako vrijednost imovine iz stavka 1. ovoga članka padne ispod iznosa financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac, institucija za elektronički novac dužna je o tome bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

VI. VELIKA IZLOŽENOST

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje velika izloženost

Članak 33.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave VI. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Velika izloženost".

VII. ULAGANJA U KAPITAL DRUGIH INSTITUCIJA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC I DRUŠTAVA ZA POMOĆNE USLUGE

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje ulaganje u kapital nefinancijskih institucija

Članak 34.

Na instituciju za elektronički novac ne primjenjuje se Glava VII. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Ulaganja u kapital nefinancijskih institucija i materijalnu imovinu osim članka 160. toga Zakona.

Ograničenja ulaganja

Članak 35.

(1) Institucija za elektronički novac ne smije osnovati drugu pravnu osobu ni neposredno ili posredno steći udjele u kapitalu ili glasačkim pravima u drugim pravnim osobama.

(2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na osnivanje ili stjecanje udjela u kapitalu ili glasačkim pravima u drugim institucijama za elektronički novac, odnosno društvima za pomoćne usluge koje je osnovala ta institucija za elektronički novac.

VIII. PROPISI O UPRAVLJANJU RIZICIMA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje upravljanje rizicima

Članak 36.

Na instituciju za elektronički novac ne primjenjuju se odredbe Glave VIII. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Propisi o upravljanju rizicima".

Propisi o upravljanju rizicima

Članak 37.

Hrvatska narodna banka može pobliže propisati:

- 1) u vezi s izračunom jamstvenoga kapitala na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi:
 - značajke i vrste stavki koje se uključuju u izračun jamstvenoga kapitala,
 - način i obujam u kojem se pojedinačne stavke uključuju u izračun pojedinih dijelova jamstvenoga kapitala;
- 2) značajke koje moraju imati pojedini oblici imovine iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona;
- 3) u vezi s pravilima o upravljanju rizicima
 - opća pravila o upravljanju rizicima,
 - pravila o upravljanju tržišnim rizicima,
 - način izračuna likvidnosnih pozicija i pravila o upravljanju likvidnosnim rizikom,
 - pravila o upravljanju operativnim rizikom;
- 4) način izračuna velikih izloženosti, pravila o postupcima pri izračunu koncentracijskog rizika, uključujući i velike izloženosti, izloženosti prema osobama u posebnom odnosu s

institucijom i izloženost prema davateljima instrumenata osiguranja te izuzeća od ograničenja iz članka 150. i 151. Zakona o kreditnim institucijama;

5) formiranje rezervi za opće rizike, način izračunavanja stanja pojedinačnih i svih otvorenih stavki i najveće dopuštene razlike između tih stavki i ograničenja kojima se određuju posebni uvjeti poslovanja institucija za elektronički novac;

6) rezervacije za sudske sporove i pravni rizik;

7) sadržaj izvješća i obavijesti koje se dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci, te rokove i način izvještavanja Hrvatske narodne banke.

IX. IZVJEŠTAVANJE HRVATSKE NARODNE BANKE

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje izvještavanje Hrvatske narodne banke

Članak 38.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave IX. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Izvještavanje Hrvatske narodne banke".

X. EKSTERNALIZACIJA POSLOVNIH PROCESA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje eksternalizacija poslovnih procesa

Članak 39.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave X. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Eksternalizacija poslovnih procesa kreditne institucije".

XI. OSIGURANJE DEPOZITA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje osiguranje depozita

Članak 40.

Na instituciju za elektronički novac ne primjenjuju se odredbe Glave XI. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Osiguranje depozita".

XII. BANKOVNA TAJNA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje bankovna tajna

Članak 41.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XII. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Bankovna tajna".

XIII. POSLOVNE KNJIGE I FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuju poslovne knjige i financijski izvještaji

Članak 42.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XIII. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Poslovne knjige i financijski izvještaji".

XIV. JAVNA OBJAVA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje javno objavljivanje informacija

Članak 43.

Na instituciju za elektronički novac ne primjenjuju se odredbe Glave XIV. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Javna objava".

Javno objavljivanje informacija institucije za elektronički novac

Članak 44.

(1) Institucija za elektronički novac dužna je, na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi, javno objavljivati opće informacije iz područja svojega poslovanja, i to o:

- 1) ciljevima i politikama upravljanja rizicima,
- 2) osobama na koje se odnose objavljene informacije kao i druge informacije u vezi s tim osobama,
- 3) jamstvenom kapitalu,
- 4) ispunjavanju zahtjeva propisanih člancima 9. i 31. ovoga Zakona i
- 5) drugim područjima koje propiše Hrvatska narodna banka.

(2) Osim objavljivanja informacija iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može naložiti pojedinoj instituciji za elektronički novac i objavljivanje jedne ili više dodatnih informacija.

(3) Institucija za elektronički novac dužna je donijeti svoju politiku za udovoljavanje zahtjevima o javnom objavljivanju informacija, politiku za procjenu primjerenosti objavljenih informacija, te provjeru njihove valjanosti i učestalosti objavljivanja.

Iznimke od javnog objavljivanja informacija

Članak 45.

(1) Iznimno, institucija za elektronički novac nije dužna objaviti jednu ili više informacija iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona ako nije materijalno značajna. Informacije koje se javno objavljuju smatrat će se materijalno značajnima ako bi njihovo izostavljanje ili pogrešno navođenje moglo promijeniti procjenu ili poslovnu odluku osobe koja se koristi navedenim informacijama za donošenje svojih poslovnih odluka ili utjecati na njih.

(2) Iznimno, institucija za elektronički novac nije dužna objaviti jednu ili više informacija iz članka 44. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ako se radi o informacijama koji se smatraju povjerljivima ili čije bi objavljivanje moglo ugroziti konkurentski položaj institucije ili umanjiti vrijednost ulaganja institucije za elektronički novac.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka institucija za elektronički novac dužna je javno objaviti činjenicu da informacije nisu objavljene i razlog njihova neobjavljivanja te objaviti općenitije informacije o tom predmetu, osim u slučaju kada se i te informacije smatraju informacijama iz stavka 2. ovoga članka.

Način i rokovi javnog objavljivanja informacija

Članak 46.

(1) Institucija za elektronički novac dužna je najmanje jedanput na godinu na svojim internetskim stranicama javno objaviti informacije iz članka 44. ovoga Zakona.

(2) Radi javnog objavljivanja informacija iz članka 44. ovoga Zakona institucija za elektronički novac dužna je obaviti provjeru valjanosti informacija. Provjeru valjanosti informacija obavlja unutarnji revizor.

(3) Hrvatska narodna banka propisuje sadržaj i rokove javnog objavljivanja informacija iz članka 44. ovoga Zakona.

XV. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje sustav unutarnjih kontrola

Članak 47.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XV. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Sustav unutarnjih kontrola", osim članka 183. stavka 2. toga Zakona.

Unutarnja revizija

Članak 48.

Institucija za elektronički novac može obavljanje unutarnje revizije povjeriti revizorskom društvu ili jednoj ili više osoba koje nisu s njom u radnom odnosu pod uvjetom da najmanje jedna od tih osoba ima zvanje revizora ili unutarnjeg revizora stečeno u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, odnosno stečeno u skladu s pravilima i programom strukovne organizacije ovlaštene za stručno obrazovanje unutarnjih revizora.

XVI. ODNOS HRVATSKE NARODNE BANKE I VANJSKIH REVIZORA

**Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama
kojima se uređuje vanjska revizija**

Članak 49.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XVI. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Odnos Hrvatske narodne banke i vanjskih revizora".

XVII. SUPERVIZIJA INSTITUCIJA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC

**Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama
kojima se uređuje supervizija kreditnih institucija**

Članak 50.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XVII. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Supervizija kreditnih institucija", osim članka 219. i 220. toga Zakona.

Godišnja naknada za superviziju

Članak 51.

(1) Institucije za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice institucije za elektronički novac sa sjedištem izvan Republike Hrvatske za obavljanje supervizije plaćaju Hrvatskoj narodnoj banci naknadu, čiju će visinu, način izračuna kao i način plaćanja propisati Hrvatska narodna banka.

(2) Osnovica za izračun godišnje naknade za superviziju institucije za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj jest šestomjesečno prosječno stanje svih financijskih obveza koje se odnose na izdani elektronički novac. Osnovica za izračun godišnje naknade za podružnice institucija za elektronički novac sa sjedištem izvan Republike Hrvatske je šestomjesečno prosječno stanje svih financijskih obveza koje se odnose na izdani elektronički novac u Republici Hrvatskoj.

XVIII. SURADNJA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZMJENA INFORMACIJA

**Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama
kojima se uređuje suradnja s nadležnim tijelima i razmjena informacija**

Članak 52.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XVIII. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Suradnja s nadležnim tijelima i razmjena informacija", osim članka 227. stavka 1. toga Zakona.

XIX. SUPERVIZORSKE MJERE

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuju supervizorske mjere

Članak 53.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XIX. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Supervizorske mjere", osim članka 236. i 237. toga Zakona.

Vrste supervizorskih mjera

Članak 54.

(1) Hrvatska narodna banka može supervizorskim mjerama:

- 1) naložiti nadzornom odboru da razriješi člana, odnosno članove uprave i da imenuju novog člana, odnosno nove članove uprave institucije za elektronički novac;
- 2) naložiti upravi institucije za elektronički novac da donese plan mjera za osiguranje minimalnog iznosa kapitala iz članka 9. i 31. ovoga Zakona i osigura njegovo provođenje;
- 3) naložiti instituciji za elektronički novac da sazove glavnu skupštinu i predloži odgovarajuća rješenja, kao što su povećanje kapitala, razrješenje člana, odnosno članova nadzornog odbora i imenovanje novog člana, odnosno novih članova nadzornog odbora;
- 4) privremeno zabraniti instituciji za elektronički novac:
 - zaključivanje poslova s pojedinim dioničarima ili vlasnicima udjela, članovima uprave, članovima nadzornog odbora, prokuristima, društvima koja su usko povezana s institucijom za elektronički novac i s njom poveznim osobama,
 - obavljanje pojedinih, odnosno svih poslova određene vrste ili zabraniti širenje mreže poslovnica ili uvođenje novih proizvoda, odnosno ograničiti ih,
 - izdavanje novoga elektroničkog novca,
 - primanje novih depozita i drugih povratnih sredstava od javnosti,
 - isplatu dividende ili bilo kojeg oblika isplate dobiti;
- 5) ograničiti rast imovine institucije za elektronički novac;
- 6) naložiti smanjenje troškova poslovanja, uključujući ograničenja plaća i drugih primanja članova uprave, članova nadzornog odbora i zaposlenika institucije za elektronički novac;
- 7) naložiti mjere kojima se određuju posebni uvjeti poslovanja institucije za elektronički novac;
- 8) naložiti prodaju materijalne i ostale imovine institucije za elektronički novac;
- 9) naložiti dioničarima odnosno imateljima poslovnih udjela prodaju dionica odnosno poslovnih udjela institucije za elektronički novac, ili naložiti instituciji za elektronički novac prodaju dionica ili poslovnih udjela ili likvidaciju podređenog društva institucije za elektronički novac;
- 10) naložiti upravi institucije za elektronički novac da donese i provede mjere za:
 - promjenu područja poslovanja, odnosno strukture usluga koje pruža institucija za elektronički novac,
 - ograničavanje ulaganja,
 - smanjenje, odnosno ograničavanje izloženosti institucije za elektronički novac,
 - pravilno vrednovanje bilančnih i izvanbilančnih stavki,
 - poboljšanje sustava upravljanja u skladu s člankom 27. do 33. ovoga Zakona,
 - poboljšanje računovodstvenoga i informacijskog sustava,
 - poboljšanje sustava unutarnjih kontrola i unutarnje revizije;

- 11) naložiti instituciji za elektronički novac primjenu posebnih politika rezerviranja ili postupanja s imovinom u odnosu na izračun potrebnoga kapitala u skladu s člankom 31. ovoga Zakona;
- 12) naložiti instituciji za elektronički novac da u daljnjem poslovanju smanjuje rizike koji su povezani s njezinim aktivnostima, proizvodima ili sustavom;
- 13) naložiti nadzornom odboru institucije za elektronički novac da imenuje odgovarajuće odbore za pojedina područja poslovanja koji su u nadležnosti nadzornog odbora;
- 14) naložiti instituciji za elektronički novac druge mjere i
- 15) naložiti druge mjere u okviru provođenja nadzora nad primjenom drugih zakona.

(2) Iznimno od članka 32. stavka 1. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka može privremeno dopustiti da financijske obveze koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac budu pokrivena i drugim oblicima imovine.

(3) Iznos drugih oblika imovine iz stavka 2. ovoga članka ne smije prelaziti:

- 1) iznos veći od pet posto financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac ili
- 2) iznos koji odgovara visini jamstvenoga kapitala ako je niži od iznosa iz točke 1. ovoga stavka.

Kapital iznad minimalno propisanoga

Članak 55.

(1) Hrvatska narodna banka naložit će instituciji za elektronički novac da osigura kapital veći od minimalnog iznosa jamstvenoga kapitala propisanog ovim Zakonom ako se supervizijom utvrdi da minimalni kapital institucije za elektronički novac ne osigurava pokriće svih rizika i odgovarajuće upravljanje rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena te ako institucija za elektronički novac nije uspostavila i/ili ako dosljedno ne provodi:

- 1) odgovarajući sustav upravljanja u skladu s odredbama članka 113. Zakona o kreditnim institucijama i propisima o upravljanju rizicima,
- 2) odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajući sustav unutarnjih kontrola za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti.

(2) Hrvatska narodna banka naložit će instituciji za elektronički novac da osigura kapital veći od iznosa minimalnoga kapitala iz članka 31. ovoga Zakona ako utvrdi da nije izgledno da će se mjerama iz članka 54. ovoga Zakona u naloženom razdoblju postići poboljšanje sustava upravljanja rizicima.

(3) Rješenjem u kojem se instituciji za elektronički novac nalaže da osigura kapital veći od iznosa minimalnoga kapitala iz članka 31. ovoga Zakona Hrvatska narodna banka može naložiti i druge mjere iz članka 54. ovoga Zakona.

XX. REORGANIZACIJA, LIKVIDACIJA I STEČAJ INSTITUCIJE ZA ELEKTRONIČKI NOVAC

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje reorganizacija, likvidacija i stečaj kreditne institucije

Članak 56.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XX., XXI., XXII. i XXIX. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Posebna uprava i posebno rukovodstvo", "Likvidacija kreditne institucije", "Stečaj kreditne institucije", odnosno "Reorganizacijske mjere, likvidacijski i stečajni postupci s međunarodnim elementom".

XXI. SUPERVIZIJA NA KONSOLIDIRANOJ OSNOVI

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje supervizija na konsolidiranoj osnovi

Članak 57.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XXIII. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Supervizija na konsolidiranoj osnovi".

XXII. ZAŠTITA POTROŠAČA

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje zaštita potrošača

Članak 58.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XXIV. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Zaštita potrošača", osim članka 305. do 308. toga Zakona.

Primjena odredbi ovoga Zakona u dijelu kojim se uređuje zaštita potrošača

Članak 59.

Na kreditne institucije iz članka 2. stavka 1. podstavka 1. Zakona o kreditnim institucijama na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje zaštita potrošača.

Ugovaranje usluga i objavljivanje općih uvjeta poslovanja

Članak 60.

(1) Institucija za elektronički novac dužna je s potrošačem zaključiti ugovor o izdavanju elektroničkog novca, odnosno pružanju pojedine usluge iz članka 5. ovoga Zakona u pisanom obliku, na hrvatskom jeziku i najmanje jedan primjerak ugovora predati potrošaču.

(2) U primjerenom roku prije zaključivanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka institucija za elektronički novac dužna je potrošaču dostaviti sve bitne uvjete ugovora, u pisanom obliku ili na nekom drugom trajnom mediju iz kojih su jasno vidljiva prava i obveze ugovornih strana, a na zahtjev potrošača institucija za elektronički novac dužna mu je osigurati nacrt ugovora iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka može biti zaključen uporabom kvalificiranog elektroničkog potpisa ako posebnim zakonom ili na temelju zakona donesenim propisom nije

izričito određena uporaba vlastoručnog potpisa u dokumentima na papiru ili ovjera vlastitog potpisa.

(4) Institucija za elektronički novac dužna je opće uvjete poslovanja koji sadržavaju informacije o uvjetima pružanja usluga istaknuti jasno, vidljivo i čitljivo, na hrvatskom jeziku i na prikladnom mjestu u poslovnim prostorijama u kojima se pružaju usluge potrošačima.

(5) Osim obveznog informiranja potrošača na način iz stavka 4. ovoga članka o uvjetima pružanja usluga, institucija za elektronički novac može i na drugi primjeren način iste informacije učiniti dostupnim.

(6) Institucija za elektronički novac dužna je izmjene i dopune općih uvjeta poslovanja učiniti dostupnima na način iz stavka 4. i 5. ovoga članka, i to najmanje petnaest dana prije nego što one stupe na snagu.

(7) Pod informacijama iz stavka 4. ovoga članka, a koje se odnose na izdavanje elektroničkog novca, podrazumijevaju se sljedeći podaci:

- 1) o razdoblju valjanosti izdanoga elektroničkog novca,
- 2) roku, naknadi, minimalnom iznosu za iskup i ostalim uvjetima iskupivosti elektroničkog novca,
- 3) o naknadi za usluge,
- 4) o načinu uvida u preostali iznos elektroničkog novca i
- 5) o riziku u vezi s uporabom elektroničkog novca.

Iskupivost elektroničkog novca

Članak 61.

(1) Institucija za elektronički novac dužna je na zahtjev zakonitog imatelja elektroničkog novca iskupiti elektronički novac po nominalnoj vrijednosti u gotovom novcu ili prijenosom na račun u kreditnoj instituciji koju naznači imatelj.

(2) Postupak iskupa ne smije biti bezrazložno otežan.

(3) Institucija za elektronički novac dužna je izvršiti iskup u roku koji ne smije biti duži od roka potrebnog za provedbu postupka vezanog za sprječavanje pranja novca uvećanog za pet radnih dana.

(4) Iskup elektroničkog novca vrši se u valuti u kojoj je elektronički novac izdan.

(5) Minimalni iznos za iskup elektroničkog novca ne smije biti veći od 35,00 kuna.

(6) Pri iskupu institucija za elektronički novac može potrošaču zaračunati samo naknadu, koja je nužna za iskup, a koja ne može biti veća od iznosa preostalog za iskup.

(7) Hrvatska narodna banka može detaljnije propisati uvjete iskupivosti elektroničkog novca.

Sadržaj ugovora o izdavanju elektroničkog novca

Članak 62.

(1) U ugovoru između izdavatelja elektroničkog novca i imatelja elektroničkog novca moraju biti jasno navedeni razdoblje valjanosti izdanoga elektroničkog novca, rok, naknada, minimalni iznos za iskup i ostali uvjeti iskupivosti elektroničkog novca.

(2) Hrvatska narodna banka može propisati i druge obvezne elemente ugovora o izdavanju elektroničkog novca te priloga uz te ugovore.

Obavješćavanje potrošača

Članak 63.

(1) Institucija za elektronički novac dužna je na ugovoreni način, a najmanje jedanput na godinu obavijestiti potrošača o stanju njegova elektroničkog novca.

(2) U slučaju kada je na iznos više uplaćenog novca od izdanoga elektroničkog novca ugovorena promjenjiva kamatna stopa, institucija za elektronički novac dužna je, preko sredstava javnog informiranja ili na drugi primjeren način, obavijestiti potrošača o promjeni te stope najmanje petnaest dana prije nego što se ona počne primjenjivati.

XXIII. INSTITUCIJA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC POD IZUZEĆEM

Izuzeća

Članak 64.

(1) Institucija za elektronički novac pod izuzećem je institucija za elektronički novac koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za izuzeće. Odobrenje za izuzeće sadržava odobrenje za izdavanje elektroničkog novca. Institucija za elektronički novac pod izuzećem nije obvezna od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za rad.

(2) Institucija za elektronički novac pod izuzećem može pružati usluge izdavanja elektroničkog novca samo na području Republike Hrvatske.

(3) Institucija za elektronički novac pod izuzećem dužna je izvještavati Hrvatsku narodnu banku o svojim aktivnostima uključujući ukupan iznos financijskih obveza koje se odnose na elektronički novac.

(4) Hrvatska narodna banka propisat će sadržaj, rokove i način izvještavanja iz stavka 3. ovoga članka.

Zabrana primanja sredstva od javnosti

Članak 65.

Institucija za elektronički novac pod izuzećem ne može primiti sredstva od javnosti u zamjenu za izdani elektronički novac u iznosu većem od izdanoga elektroničkog novca.

Primjena odredbi ovoga Zakona i drugih zakona na instituciju za elektronički novac pod izuzećem

Članak 66.

(1) Na instituciju za elektronički novac pod izuzećem primjenjuju se sljedeće odredbe ovoga Zakona:

- Glava I. "Opće odredbe" (članak 1. do 4.),
- Glava VIII. "Propisi o upravljanju rizicima" (članak 37.),
- Glava XVII. "Supervizija institucija za elektronički novac" (članak 50. i 51.),
- Glava XIX. "Supervizorske mjere" (članak 54.),
- Glava XXII. "Zaštita potrošača" (članak 58. do 63.),
- Glava XXV. "Kaznene odredbe" (članak 74. i 76.) i
- Glava XXVI. "Prijelazne i završne odredbe".

(2) Na instituciju za elektronički novac pod izuzećem na odgovarajući se način primjenjuju sljedeće odredbe Zakona o kreditnim institucijama:

- Glava IV. "Upravljanje rizicima" (članak 103., 104., 105. i 112.),
- Glava IX. "Izješavanje Hrvatske narodne banke" (članak 162.),
- Glava XII. "Bankovna tajna", i to samo na dio poslovanja koji se odnosi na izdavanje elektroničkog novca (članak 168. do 170.),
- Glava XIX. "Supervizorske mjere" (članak 229. do 235.),
- Glava XXIV. "Zaštita potrošača" (članak 304., 309. i 310.),
- Glava XXVIII. "Način i postupak odlučivanja Hrvatske narodne banke" (članak 320. do 330.) i
- Glava XXX. "Kaznene odredbe" (članak 360. do 368.).

Uvjeti za izdavanje odobrenja za izuzeće

Članak 67.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za izuzeće iz članka 64. ovoga Zakona može podnijeti institucija za elektronički novac koja izdaje elektronički novac samo na elektroničkom nositelju podataka, a koja korisniku omogućava pohranjivanje elektroničkog novca do vrijednosti ne veće od 1.000,00 kuna.

(2) Institucija iz stavka 1. ovoga članka mora ispunjavati jedan od sljedećih uvjeta:

- 1) ukupni iznos izdanoga, a neisplaćenoga elektroničkog novca te institucije uglavnom ne premašuje 40 milijuna kuna, a nikada ne premašuje 48 milijuna kuna ili
- 2) elektronički novac koji institucija izdaje prihvaćaju kao sredstvo plaćanja isključivo podređena društva te institucije, nadređeno društvo te institucije ili podređena društva njoj nadređenog društva ili
- 3) elektronički novac koji institucija izdaje prihvaća kao sredstvo plaćanja samo ograničen broj osoba, koje se mogu jasno razlikovati prema:
 - tome što posluju u istim poslovnim prostorima ili na ograničenom području,
 - njihovu bliskom financijskom ili poslovnom odnosu s institucijom izdavatelja, kao što je zajednički marketinški ili distribucijski sustav.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za izuzeće

Članak 68.

(1) Zahtjevu za izdavanje odobrenja za izuzeće potrebno je priložiti:

- 1) izvod iz sudskog registra,
- 2) statut u obliku ovjerene preslike javnobilježničkog akta,

- 3) poslovni plan za prve tri poslovne godine, koji uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka, planirane vrste poslova, odgovarajuću organizacijsku, tehničku i kadrovsku strukturu institucije za elektronički novac,
- 4) dokumentaciju iz koje je moguće utvrditi postoje li kadrovski, tehnički i organizacijski uvjeti za izdavanje elektroničkog novca,
- 5) dokaz o ispunjavanju uvjeta za izuzeće iz članka 67. ovoga Zakona.

(2) Hrvatska narodna banka može zatražiti i drugu dokumentaciju koju ocijeni potrebnom za donošenje odluke o izdavanju odobrenja za izuzeće.

Odbijanje zahtjeva

Članak 69.

Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja za izuzeće:

- 1) ako podnositelj zahtjeva ne dokaže ispunjavanje uvjeta za izuzeće iz članka 67. ovoga Zakona,
- 2) ako obavljanje supervizije nad poslovanjem institucije za elektronički novac može biti otežano ili onemogućeno,
- 3) ako proizlazi da institucija za elektronički novac nije organizirana u skladu s ovim Zakonom, odnosno da nisu osigurani uvjeti za poslovanje institucije za elektronički novac određeni ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
- 4) ako su odredbe statuta institucije za elektronički novac u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
- 5) ako iz dokumentacije i drugih poznatih činjenica proizlazi da institucija za elektronički novac kadrovski, organizacijski ili tehnički nije sposobna izdavati elektronički novac na način i u opsegu koji je predviđen njezinim poslovnim planom,
- 6) ako podnositelj zahtjeva time izbjegava stroža pravila iz ovoga Zakona, a koja se primjenjuju na instituciju za elektronički novac koja je dobila odobrenje za rad u skladu s ovim Zakonom.

Prestanak važenja

Članak 70.

Odobrenje za izuzeće prestaje važiti:

- 1) danom donošenja odluke o pokretanju postupka redovne likvidacije institucije za elektronički novac,
- 2) danom otvaranja stečajnog postupka,
- 3) danom dostave instituciji za elektronički novac rješenja o oduzimanju odobrenja za izdavanje elektroničkog novca.

Razlozi za oduzimanje odobrenja za izuzeće

Članak 71.

(1) Hrvatska narodna banka donijet će rješenje o oduzimanju odobrenja za izuzeće:

- 1) ako institucija za elektronički novac ne počne izdavati elektronički novac unutar 24 mjeseca od dana izdavanja odobrenja,
- 2) ako institucija za elektronički novac samostalno prestane izdavati elektronički novac dulje od godinu dana,

3) ako institucija za elektronički novac prestane ispunjavati uvjete na temelju kojih je dobila odobrenje za izdavanje elektroničkog novca ili

4) ako je institucija za elektronički novac dobila odobrenje na temelju neistinite i netočne dokumentacije, odnosno neistinito prezentiranih podataka koji su bitni za izdavanje elektroničkog novca.

(2) Hrvatska narodna banka može donijeti rješenje o oduzimanju odobrenja za izuzeće:

1) ako institucija za elektronički novac u razdoblju od tri godine više puta prekrši dužnost pravodobnog i pravilnog izvještavanja Hrvatske narodne banke,

2) ako institucija za elektronički novac na bilo koji način onemogućuje obavljanje supervizije nad dijelom poslovanja koji se odnosi na izdavanje elektroničkog novca,

3) ako institucija za elektronički novac ne izvršava supervizorske mjere naložene rješenjem Hrvatske narodne banke,

4) ako je instituciji za elektronički novac naložena mjera iz članka 54. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, a nadzorni odbor u roku određenom za provedbu mjere nije razriješio člana, odnosno članove uprave i imenovao nove,

5) ako institucija za elektronički novac ne ispunjava tehničke, organizacijske, kadrovske ili ostale uvjete za pružanje usluge izdavanja elektroničkog novca,

6) ako institucija za elektronički novac ne iskupi elektronički novac na zahtjev imatelja elektroničkog novca, i to pod uvjetima i na način kako je ugovoreno,

7) ako institucija za elektronički novac nije u mogućnosti podmirivati svoje dospjele ugovorne obveze ili

8) ako institucija za elektronički novac ne organizira poslovanje na način propisan člankom 27. do 37. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Odobrenje za rad instituciji za elektronički novac pod izuzećem

Članak 72.

(1) Institucija za elektronički novac pod izuzećem koja namjerava poslovati kao institucija za elektronički novac iz članka 14. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona dužna je dobiti od Hrvatske narodne banke odobrenje za rad.

(2) Na postupak izdavanja odobrenja za rad instituciji iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje postupak izdavanja odobrenja za rad.

(3) Danom izdavanja odobrenja za rad iz stavka 1. ovoga članka prestaje važiti odobrenje za izuzeće.

XXIV. NAČIN I POSTUPAK ODLUČIVANJA HRVATSKE NARODNE BANKE

Primjena odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje način i postupak odlučivanja Hrvatske narodne banke

Članak 73.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XXVIII. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Način i postupak odlučivanja Hrvatske narodne banke".

XXV. KAZNENE ODREDBE

Primjena kaznenih odredbi Zakona o kreditnim institucijama

Članak 74.

Na instituciju za elektronički novac na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Glave XXX. Zakona o kreditnim institucijama pod nazivom "Kaznene odredbe".

Prekršaji institucije za elektronički novac

Članak 75.

(1) Za prekršaj kaznit će se institucija za elektronički novac novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna:

1. ako prekrši odredbe o upravi i nadzornom odboru iz članka 11. i 12. ovoga Zakona,
2. ako obavlja djelatnosti protivno članku 16. ,18., 21. do 26. ovoga Zakona,
3. ako ne upravlja rizicima na način propisan člankom 27. do 29. ovoga Zakona,
4. ako ne održava visinu jamstvenoga kapitala u iznosu propisanom člankom 31. ovoga Zakona,
5. ako ne održava rezervu likvidnosti na način propisan člankom 32. ovoga Zakona,
6. ako osnuje drugu pravnu osobu ili neposredno ili posredno stekne udjele u kapitalu ili glasačkim pravima u drugim pravnim osobama suprotno članku 35. ovoga Zakona,
7. ako se ne pridržava propisa o upravljanju rizicima donesenim na temelju članka 37. ovoga Zakona,
8. ako se ne pridržava odredbi o javnom objavljivanju informacija propisanih člankom 43. do 46. ovoga Zakona,
9. ako se ne pridržava odredbe o unutarnjoj reviziji propisanoj člankom 48. ovoga Zakona i
10. ako se ne pridržava odredbi o zaštiti potrošača propisanih člankom 58. do 63. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave institucije za elektronički novac novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

Prekršaji institucije za elektronički novac pod izuzećem

Članak 76.

(1) Za prekršaj kaznit će se institucija za elektronički novac pod izuzećem novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna:

1. ako ne izvještava Hrvatsku narodnu banku na način propisan člankom 64. ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju toga članka,
2. ako protivno članku 65. ovoga Zakona primi sredstva od javnosti u zamjenu za izdani elektronički novac u iznosu većem od izdanoga elektroničkog novca i
3. ako prekrši odredbe propisane člankom 66. stavkom 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave institucije za elektronički novac pod izuzećem novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

Prekršaji drugih osoba

Članak 77.

(1) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba koja se koristi riječima "institucija za elektronički novac", odnosno izvedenicama tih riječi suprotno odredbama članka 4. stavka 6. ovoga Zakona novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(2) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba iz pravne osobe koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna ako izdaje elektronički novac suprotno zabrani iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe koja počinila prekršaj iz stavka 3. ovoga članka novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.

(5) Za prekršaj kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna ako izdaje elektronički novac suprotno zabrani iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona.

XXVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 78.

Do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju na instituciju za elektronički novac iz države članice na odgovarajući način primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na instituciju za elektronički novac iz treće države.

Propisi Hrvatske narodne banke o osnivanju, poslovanju i prestanku rada institucija za elektronički novac

Članak 79.

Hrvatska narodna banka će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise kojima će pobliže urediti uvjete za osnivanje, poslovanje i prestanak rada institucije za elektronički novac.

Rokovi za usklađivanje s odredbama ovoga Zakona

Članak 80.

Institucije za elektronički novac koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju uslugu izdavanja elektroničkog novca dužne su do 30. lipnja 2009. uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 81.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2009., osim odredbi članka 21., 23., 24. i 51. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.

VI. OBRAZLOŽENJE ODREDBI KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O INSTITUCIJAMA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC

Uz članak 1.

U članku 1. propisuje se predmet Zakona. Tako se ovim Zakonom uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, supervizija njihovog poslovanja, kao i uvjeti za izdavanje elektroničkog novca u Republici Hrvatskoj od strane osoba sa sjedištem izvan Republike Hrvatske.

Uz članak 2.

Ovim člankom uređuje se odgovarajuća primjena Zakona o kreditnim institucijama i propisa koji uređuju sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma na instituciju za elektronički novac. Osim spomenutih pravila, na instituciju za elektronički novac, ako se to izričito ne propisuje posebnim zakonom, ne primjenjuju se ostala pravila kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Uz članak 3.

Ovim člankom uređuje se da će se pojedini pojmovi definirani u Zakonu o kreditnim institucijama primjenjivati i za potrebe ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Ovim člankom definira se institucija za elektronički novac, a koja predstavlja kreditnu instituciju čija je djelatnost izdavanje sredstava plaćanja u obliku elektroničkog novca u svoje ime, za što je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad, odnosno odobrenje za izuzeće.

Institucijom za elektronički novac ne smatra se kreditna institucija prema čl. 2. stavku 1. alineji 1. Zakona o kreditnim institucijama, a koja obuhvaća djelatnost primanja depozita i drugih povratnih sredstava od javnosti kao i odobravanje kredita za svoj račun. Ukoliko institucija za elektronički novac primi sredstva od javnosti u zamjenu za izdavanje elektroničkog novca u iznosu većem od izdanog elektroničkog novca isto će se smatrati primanjem depozita i drugih povratnih sredstava od javnosti u smislu članka 4. Zakona o kreditnim institucijama koji uređuje bankovne usluge. Međutim, sukladno članku 4. Zakona o kreditnim institucijama i Direktivi 2000/46/EZ, primici institucije za elektronički novac u obliku uplata koje se odmah zamjenjuju za elektronički novac ne smatra se primanjem depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti. Članak uređuje i ispunjavanje određenih uvjeta pod kojima se riječ "institucija za elektronički novac" ili izvedenica te riječi ako su iste sadržane u nazivu tvrtke, može upisati u sudski registar ili koristiti u pravnom prometu.

Uz članak 5.

Članak 5. uređuje pružanje usluga institucija za elektronički novac, a koje obuhvaćaju izdavanje elektroničkog novca, financijske i nefinancijske usluge koje su usko povezane sa uslugom izdavanja elektroničkog novca, te pohrana podataka na elektroničkom uređaju u ime drugih pravnih osoba ili javnih ustanova. Uslugu izdavanja elektroničkog novca mogu pružati samo kreditna institucija, te se ista sukladno Direktivi 2000/46/EZ, smatra uzajamno priznatom uslugom, a koja podrazumijeva mogućnost pružanja usluga izdavanja elektroničkog novca u drugoj državi članici.

Uz članak 6.

Članak 6. uređuje društvo za pomoćne usluge, kao pravnu osobu kod koje obavljanje poslova i vođenja sustava za obradu podataka ili drugih operativnih i pomoćnih poslova vezanih uz izdavanje i distribuciju elektroničkog novca predstavlja pomoćnu djelatnost u odnosu na glavnu djelatnost institucije za elektronički novac.

Uz članak 7.

Ovim člankom uređuje se primjena pojedinih statusnih odredbi Zakona o kreditnim institucijama.

Uz članak 8.

Ovim člankom uređuje se supsidijarna primjena Zakona o trgovačkim društvima.

Uz članak 9.

Članak 9. propisuje najmanji iznos temeljnog kapitala institucije za elektronički novac od 8 milijuna kuna.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se zakonski oblik institucije za elektronički novac, koja može biti osnovana kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću, te s obzirom na navedeni zakonski oblik, način uplate dionica odnosno udjela društva.

Dionice institucija za elektronički novac osnovanog kao dioničko društvo moraju glasiti na ime i u cijelosti moraju biti uplaćene u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnog kapitala u sudski registar, te moraju biti izdane u nematerijaliziranom obliku.

Udjeli društva, ako je institucija za elektronički novac osnovana kao društvo s ograničenom odgovornošću, moraju u cijelosti biti uplaćeni u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnog kapitala u sudski registar.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuju se dužnosti uprave te obveza da institucija za elektronički novac ima nadzorni odbor ako je osnovana kao društvo sa ograničenom odgovornošću.

Uz članak 12.

Člankom 12. propisani su slučajevi u kojima je uprava (odnosno član uprave) obvezna obavijestiti nadzorni odbor odnosno Hrvatsku narodnu banku.

Uz članak 13.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju pružanje bankovnih/ili financijskih usluga, na institucije za elektronički novac.

Uz članak 14.

Članak 14. propisuje institucije koje na teritoriju Republike Hrvatske koje mogu pružati usluge izdavanja elektroničkog novca.

Uz članak 15.

Sukladno Direktivi 2000/46/EZ, ovim člankom propisuje se da uslugu izdavanja elektroničkog novca u Republici Hrvatskoj smiju obavljati samo osobe definirane u članku 14. stavka 1. ovog predloženog Zakona.

Uz članak 16.

Članak 16. propisuje da institucija za elektronički novac smije obavljati usluge propisane člankom 5. ovoga predloženog Zakona, a za koje je dobila odobrenje nadležnog tijela, te joj je, sukladno Direktivi 2000/46/EZ, zabranjeno davanje bilo koje vrste kredita.

Uz članak 17.

Članak 17. propisuje da je nadležna institucija za izdavanje odobrenja za rad instituciji za elektronički novac Hrvatska narodna banka. Odobrenje za rad mora sadržavati odobrenje za pružanje usluge izdavanja elektroničkog novca u svoje ime, nakon čega se ista može upisati u sudski registar. Odobrenje za rad može sadržavati i odobrenje koje proizlazi iz Direktive 2000/46/EZ (sukladno članku 5. stavku 1. točke 2. i 3. ovoga), a koje se odnosi na

mogućnost da institucija za elektronički novac, uz izdavanje elektroničkog novca, može pružati i druge usluge.

Uz članak 18.

Članak 18. propisuje da je institucija za izdavanje elektroničkog novca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj kao i podružnica institucije za elektronički novac iz treće države dužna, prije upisa u sudski registar, a ukoliko želi pružati dodatne usluge iz članka 5. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona, dužna od Hrvatske narodne banke za iste dobiti odobrenje za pružanje navedenih dodatnih usluga.

Uz članak 19.

Članak 19. definira slučajeve kada je Hrvatska narodna banka dužna odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad, osim slučajeva iz članka 65. Zakona o kreditnim institucijama koji propisuje kada odobrenje za rad prestaje važiti.

Uz članak 20.

Članak 20. propisuje razloge kada Hrvatska narodna banka mora obavezno donijeti rješenje o oduzimanju odobrenja za rad instituciji za elektronički novac.

Uz članak 21.

Sukladno Direktivi 2000/12/EZ, prema kojoj se sporazumi o uzajamnom priznanju primjenjuju na aktivnost izdavanja elektroničkog novca institucija za elektronički novac, ista sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može, preko podružnice ili neposredno, na području druge države članice pružati usluge izdavanja elektroničkog novca. Ako je to dozvoljeno propisima države domaćina i uz odobrenje Hrvatske narodne banke, institucija za elektronički novac može pružati i druge usluge.

Uz članak 22.

Sukladno ovom članku, institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može pružati uslugu izdavanja elektroničkog novca u trećoj državi samo preko podružnice, a za čije je osnivanje dužna dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke.

Uz članak 23.

Članak 23. propisuje način pružanja usluga izdavanja elektroničkog novca od strane institucije za elektronički novac iz države članice, i to preko podružnice koju je dužna osnovati u Republici Hrvatskoj pod uvjetima određenim ovim predloženim Zakonom. Uslugu izdavanja elektroničkog novca koju je ovlaštena pružati u matičnoj državi članici može, pod uvjetima određenim ovim predloženim Zakonom, privremeno i neposredno pružati i na području Republike Hrvatske. Na postupak osnivanja podružnice institucije za elektronički novac države članice i postupak započinjanja njenog neposrednog pružanja usluga izdavanja elektroničkog novca, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o kreditnim institucijama.

Uz članak 24.

Ovim člankom uređuje se da se na instituciju za elektronički novac iz države članice koja neposredno pruža usluge izdavanja elektroničkog novca na području Republike Hrvatske na odgovarajući način primjenjuje članak 86. stavak 1. Zakona o kreditnim institucijama, a koja obuhvaća obvezu čuvanja bankovne tajne, odredbe Zakona o zaštiti potrošača, propisa u Republici Hrvatskoj kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, vođenje monetarne politike, te odredbe iz članka 58. do. 63. ovoga Zakona, a koje se odnose na zaštitu potrošača.

Ukoliko institucija za elektronički novac države članice preko podružnice pruža uzajamno priznate usluge na području Republike Hrvatske na odgovarajući način se primjenjuje članak 86. stavak 2. Zakona o kreditnim institucijama i propisa donesenih na temelju toga Zakona, a koje, između ostalog, obuhvaćaju izvješća i informacije potrebne za obavljanje poslova iz

nadležnosti Hrvatske narodne banke na području praćenja rizika likvidnosti, potrebe monetarne statistike, opseg podataka koje podružnice kreditnih institucija država članica i trećih država moraju objaviti.

Uz članak 25.

Članak 25. propisuje da, na području Republike Hrvatske, institucija za elektronički novac iz treće države može pružati uslugu izdavanja elektroničkog novca samo preko podružnice. Za osnivanje podružnice na području Republike Hrvatske ista je dužna dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke, nakon čega se ista može upisati u sudski registar. Ovim člankom uređuje se i primjena određenih odredbi Zakona o kreditnim institucijama na postupak osnivanja i prestanka podružnice institucije za elektronički novac iz treće države.

Uz članak 26.

Ovim člankom, uz primjenu članka 90. Zakona o kreditnim institucijama, za podružnice institucije za elektronički novac iz treće države propisuje se i obveza primjene određenih odredbi ovoga Zakona.

Uz članak 27.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju upravljanje rizicima na institucije za elektronički novac.

Uz članak 28.

Ovim člankom uređuje se upravljanje rizicima od strane institucije za elektronički novac te se tako uređuje da izvedene financijske instrumente institucija za elektronički novac smije koristiti samo ako se na taj način postiže učinkovita zaštita određenih stavki od određenog tržišnog rizika. Također, propisuje se da je dužna uspostaviti djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja, primjerene administrativne i računovodstvene postupke te propisane sustave unutarnjih kontrola koji moraju odgovarati financijskim i nefinancijskim rizicima kojima je ta institucija izložena.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisuje se da je institucija za elektronički novac dužna držati se odredbi o jamstvenom kapitalu, rezervi likvidnosti i velikim izloženostima i na pojedinačnoj i na konsolidiranoj osnovi.

Uz članak 30.

Obzirom da je člankom 2. ovoga Zakona propisana supsidijarna primjena Zakona o kreditnim institucijama ako ovim Zakonom nije drugačije propisano nužno je bilo izričito isključiti primjenu odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje adekvatnost kapitala na institucije za elektronički novac.

Uz članak 31.

Člankom 31. propisuje se da jamstveni kapital institucije za elektronički novac ne smije biti manji od 8 milijuna kuna odnosno da niti u jednom trenutku ne smije biti manji od 2 posto većeg od slijedeća dva iznosa: financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac, ili prosječnog stanja svih financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac, u razdoblju od proteklih 6 mjeseci. Iznimka je samo institucija za elektronički novac koja posluje kraće od 6 mjeseci čiji jamstveni kapital niti u jednom trenutku ne smije biti manji od 2 posto većeg od slijedeća dva iznosa financijskih obveza koje se odnose na izdani, a neisplaćeni elektronički novac, ili planiranog stanja financijskih obveza za izdani, a neisplaćeni elektronički novac, za razdoblje od 6 mjeseci.

Uz članak 32.

Člankom 32. propisuje se visina rezerve likvidnosti i što sve može biti rezerva likvidnosti.

Uz članak 33.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju veliku izloženost.

Uz članak 34.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojom se uređuje ulaganje u kapital nefinancijskih institucija.

Uz članak 35.

Člankom 35. propisuje se ograničenje ulaganja institucije za elektronički novac na način da ne smije osnovati drugu pravnu osobu niti neposredno ili posredno steći udjele u kapitalu ili glasačkim pravima u drugim pravnim osobama osim u slučaju osnivanja ili stjecanja udjela u kapitalu ili glasačkim pravima u drugim institucijama za elektronički novac odnosno društvima za pomoćne usluge koje je osnovala ta institucija za elektronički novac.

Uz članak 36.

Obzirom da je člankom 2. ovoga Zakona propisana supsidijarna primjena Zakona o kreditnim institucijama ako ovim predloženim Zakonom nije drugačije propisano nužno je bilo izričito isključiti primjenu odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuju propisi o upravljanju rizicima na institucije za elektronički novac.

Uz članak 37.

Ovim člankom propisuje se područja koja Hrvatska narodna banka može pobliže propisati svojim podzakonskim aktima.

Uz članak 38.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju izvješćivanje Hrvatske narodne banke na institucije za elektronički novac.

Uz članak 39.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju eksternalizaciju poslovnih procesa na institucije za elektronički novac.

Uz članak 40.

Obzirom da je člankom 2. ovoga Zakona propisana supsidijarna primjena Zakona o kreditnim institucijama ako ovim Zakonom nije drugačije propisano nužno je bilo izričito isključiti primjenu odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje osiguranje depozita na institucije za elektronički novac.

Uz članak 41.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju bankovnu tajnu na institucije za elektronički novac.

Uz članak 42.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju poslovne knjige i poslovna izvješća na institucije za elektronički novac.

Uz članak 43.

Obzirom da je člankom 2. ovoga Zakona propisana supsidijarna primjena Zakona o kreditnim institucijama ako ovim Zakonom nije drugačije propisano nužno je bilo izričito isključiti primjenu odredbi Zakona o kreditnim institucijama kojima se uređuje javna objava na institucije za elektronički novac.

Uz članak 44.

Članak 44. propisuje obvezu javnog objavljivanja općih informacija iz poslovanja institucije za elektronički novac (na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi).

Uz članak 45.

Ovim člankom propisuje se da institucija za elektronički novac nije dužna objaviti informacije iz prethodnog članka koje nisu materijalno značajne. Informacije u javnim objavama smatraju se materijalno značajnima ako bi njihovo izostavljanje ili pogrešno izvješćivanje moglo promijeniti ili utjecati na procjenu ili ekonomsku odluku osobe koja koristi navedene informacije u svrhu donošenja ekonomskih odluka.

S tim u vezi, institucija za elektronički novac nije dužna objaviti informacije iz članka 44. ako se radi o povjerljivim poslovnim podacima ili ako bi njihovo objavljivanje moglo ugroziti konkurentski položaj institucije ili umanjiti vrijednost ulaganja institucije za elektronički novac. U tom slučaju, institucija za elektronički novac dužna je u svojim javnim objavama navesti činjenicu da informacije nisu objavljene i razlog za to, te objaviti općenitije informacije o tom predmetu, izuzev kada se i te informacije smatraju povjerljivim poslovnim podacima ili bi se njime ugrozio konkurentski položaj ili umanjila vrijednost ulaganja institucije za elektronički novac.

Uz članak 46.

Ovim člankom propisuje se da je institucija za elektronički novac informacije o zahtjevima iz članka 44. ovoga Zakona dužna javno objaviti najmanje jednom godišnje, uz obvezu provjere valjanosti informacija od strane unutarnjeg revizora. Sadržaj i rokove za javnu objavu iz članka 44. propisuje Hrvatska narodna banka.

Uz članak 47.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju sustav unutarnjih kontrola na institucije za elektronički novac.

Uz članak 48.

Ovim člankom određuje se kome institucija za elektronički novac može povjeriti obavljanje unutarnje revizije.

Uz članak 49.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju odnos Hrvatske narodne banke i vanjskih revizora na institucije za elektronički novac.

Uz članak 50.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju superviziju kreditnih institucija na institucije za elektronički novac.

Uz članak 51.

Ovim člankom utvrđuje se obveza plaćanja naknade za superviziju institucije za elektronički novac te utvrđuje osnovica za izračun naknade.

Uz članak 52.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju suradnju s nadležnim tijelima i razmjenu informacija na institucije za elektronički novac.

Uz članak 53.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju stopu adekvatnosti kapitala te odredbe o povjereniku na institucije za elektronički novac.

Uz članak 54.

Ovim člankom propisuju se supervizorske mjere koje Hrvatska narodna banka može naložiti instituciji za elektronički novac.

Uz članak 55.

Ovim člankom propisuje se u kojim slučajevima Hrvatska narodna banka nalaže instituciji za elektronički novac da osigura kapital veći od minimalnog iznosa jamstvenog kapitala.

Uz članak 56.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama o posebnoj upravi, likvidaciji i stečaju kreditne institucije te odredbe o reorganizacijskim mjerama, likvidacijskom i stečajnom postupku s međunarodnim elementom na institucije za elektronički novac.

Uz članak 57.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju superviziju na konsolidiranoj osnovi na institucije za elektronički novac.

Uz članak 58.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju zaštitu potrošača na institucije za elektronički novac.

Uz članak 59.

Ovim člankom propisuje se da se odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje zaštita potrošača primjenjuju i na kreditne institucije čija je djelatnost primanje depozita i drugih povratnih sredstva od javnosti te odobravanje kredita za svoj račun.

Uz članak 60.

Ovim člankom uređuje se zaštita potrošača prilikom samog sklapanja ugovora o izdavanju elektroničkog novca te obveza informiranja potrošača o izmjeni općih uvjeta poslovanja. Ujedno se propisuje što se osobito smatra informacijama o uvjetima pružanja usluga.

Uz članak 61.

Ovim člankom propisuje se obveza institucije za elektronički novac da na zahtjev imatelja iskupi elektronički novac pod uvjetom da je imatelj zakonit. Isto tako, propisuje se rok za iskup, valuta te minimalni iznos iskupa od 35,00 kuna. Ovim člankom daje se ovlast Hrvatskoj narodnoj banci da propiše i druge uvjete iskupivosti.

Uz članak 62.

Ovim člankom propisuju se obvezni sastojci ugovora o izdavanju elektroničkog novca te se daje ovlast Hrvatskoj narodnoj banci da propiše i druge obvezne sastojke ugovora te njegove priloge.

Uz članak 63.

Člankom 63. propisuje se obveza instituciji za elektronički novac da redovito obavještava potrošača o stanju njegovog elektroničkog novca te o smanjenju kamatne stope na iznos njegovog uplaćenog novca koji premašuje iznos izdanog elektroničkog novca.

Uz članak 64.

Članak 64. propisuje instituciju za elektronički novac pod izuzećem institucija kao instituciju za elektronički novac koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za izuzeće, a koje sadrži odobrenje za izdavanje elektroničkog novca. Navedena institucija nije obvezna od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za rad.

Sukladno Direktivi 2000/46/EZ, institucija za elektronički novac pod izuzećem ne podliježe sporazumu o uzajamnom priznanju, slijedom čega može pružati usluge izdavanja elektroničkog novca samo na području Republike Hrvatske.

Institucija za elektronički novac pod izuzećem obvezna je izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o svojim aktivnostima koje uključuju ukupan iznos financijskih obveza vezanih uz elektronički novac. Sadržaj, rokove i način izvješćivanja propisuje Hrvatska narodna banka.

Uz članak 65.

Članak 65. propisuje zabranu primanja sredstava od javnosti u zamjenu za izdani elektronički novac u iznosu većem od izdanog elektroničkog novca (zabranu primanja depozita).

Uz članak 66.

Ovaj članak uređuje koje se odredbe ovoga Zakona primjenjuju na institucije za elektronički novac pod izuzećem, te koje se odredbe Zakona o kreditnim institucijama na odgovarajući način primjenjuju na iste.

Uz članak 67.

Članak 67. propisuje da zahtjev za izdavanje odobrenja za izuzeće može podnijeti institucija za elektronički novac koja izdaje elektronički novac samo na elektroničkom mediju podataka, a koja korisniku omogućava pohranjivanje elektroničkog novca do vrijednosti ne veće od 1.000,00 kuna, uz ispunjavanje određenih propisanih uvjeta.

Uz članak 68.

Članak 68. propisuje dokumentaciju koju je institucija za elektronički novac pod izuzećem dužna priložiti uz zahtjev za izdavanje odobrenja za izuzeće.

Uz članak 69.

Ovim člankom propisuju se razlozi odbijanja zahtjeva za izdavanje odobrenja za izuzeće od strane Hrvatske narodne banke.

Uz članak 70.

Članak 70. propisuje kada odobrenje za izuzeće prestaje važiti.

Uz članak 71.

Ovim člankom propisuju se razlozi zbog kojih Hrvatska narodna banka donosi rješenje o oduzimanju odobrenja za izuzeće, te razlozi zbog kojih Hrvatska narodna banka može donijeti takvo rješenje.

Uz članak 72.

Članak 72. propisuje obvezu dobivanja odobrenja za rad od Hrvatske narodne banke instituciji za elektronički novac pod izuzećem koja namjerava poslovati kao institucija za elektronički novac iz članka 14. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona (institucija za elektronički novac sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad). Na istu se na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje postupak izdavanja odobrenja za rad. Danom izdavanja odobrenja za rad instituciji za elektronički novac pod izuzećem za poslovanje kao instituciji za elektronički novac, istoj prestaje važiti odobrenje za izuzeće.

Uz članak 73.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih odredbi Zakona o kreditnim institucijama koje uređuju način i postupak odlučivanja Hrvatske narodne banke na institucije za elektronički novac.

Uz članak 74.

Ovim člankom određuje se primjena pojedinih kaznenih odredbi Zakona o kreditnim institucijama na institucije za elektronički novac.

Uz članak 75.

Ovim člankom propisuju se prekršaji institucije za elektronički novac i odgovorne osobe iz uprave institucije za elektronički novac.

Uz članak 76.

Ovim člankom propisuju se prekršaji institucije za elektronički novac pod izuzećem i odgovorne osobe iz uprave institucije za elektronički novac pod izuzećem.

Uz članak 77.

Ovim člankom propisuju se prekršaji drugih pravnih i fizičkih osoba te odgovorne osobe u toj pravnoj osobi.

Uz članak 78.

Ovim člankom propisuje se da će se na instituciju za elektronički novac iz države članice do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju primjenjivati odredbe o institucijama za elektronički novac iz treće države.

Uz članak 79.

Ovim člankom određen je Hrvatskoj narodnoj banci rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona da donese podzakonske akte na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 80.

Člankom 80. institucijama za elektronički novac dan je rok do 31. prosinca 2009. godine da usklade poslovanja sa odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 81.

Ovim člankom određuje se stupanje na snagu ovoga Zakona te odredbi članka ovoga Zakona koji stupaju na snagu danom prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.